

ВІДГУК

на творчий мистецький проєкт

АДЛУЦЬКОГО ГЛІБА ВІКТОРОВИЧА

«Семантичний світ I тому „Добре темперованого клавіру” Й.С. Баха:

музикологічна рефлексія та виконавська практика»

поданий до захисту на здобуття ступеня доктора мистецтва

з галузі знань 02 – «Культура і мистецтво»,

спеціальність 025 – «Музичне мистецтво»

Здобувач освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва Гліб Вікторович Адлуцький у презентованому творчому мистецькому проєкті концентрує ідею максимальності художньо-усвідомленого виконавства, щонайбільше фокусуючись на переконаності першорядного, доленосного значення у музично-виконавській практиці саме усвідомлюваності ідейно-образного змісту, певної змістовності стосовно виконання відповідного музичного шедевру.

Докорінно усвідомлюючи мистецьку увагу виняткової впізнаваності та популярності відомих прелюдій та фуг з I тому ДТК Й.С. Баха, безумовно, стверджену на засадах їх багатогранної вивченості та частих концертно-сценічних виконань багатьма ушлавленими музикантами минулого й сучасності, Г.В. Адлуцький свідомо входить у лоно надзвичайно усталених традицій, узвичаєних художньо-образних та музично-виконавських версій цього шедеврального, мистецько відкарбованого у століттях циклу прелюдій та фуг видатного поліфоніста. Але ж саме це постає ключовим, рушійним задумом задля перманентності еволюційної універсальності тлумачення музичної мови, її комплексності у взаємодії широкого кола засобів музичної виразності, безкінечній варіантності декодування музичних інтонацій, окреслення різноманіття інтерпретаційних версій знакових музичних виразів тощо. І у цьому є один з основних здобутків Г.В. Адлуцького, пролонгуючи своєрідно нове редакційне бачення, а відтак, безумовно, й нове художньо-

мистецьке життя циклу творів Й.С. Баха з I тому «Добре темперованого клавіру». Адже за відомим висловом знаного французького філософа другої половини ХХ – початку ХХІ століть Поля Рікера «...будь-яка традиція живе завдячуючи інтерпретації».

Вагомим здобутком Г.В. Адлуцького в процесі мистецької активності споглядання у семантичне безмежжя грандіозного мета-циклу, постає реалістичність можливості здійснення екстраполяції його художньо-мистецьких здобутків на лоно інших творів, і не лише геніального поліфоніста першої половини ХVІІІ століття, але й багатьох музикантів-композиторів відповідного культурно-історичного періоду, можливо і митців так званого «другого ряду» з когорти тогочасних музичних діячів.

Наголосимо, що вивчаючи мотивну організацію фразових структур прелюдій та фуг з I тому ДТК Й.С. Баха, здобувач приділяє комплексну увагу низці музично-виразових засобів, а саме – артикуляції, аплікатурі, динаміці, мелізматиці та педалізації. При цьому, з лона вищевикресленого музично-художнього інструментарію, на нашу думку, максимально динамізуються здобувачем якраз аплікатурні інтенції з власного семантичного бачення означеного шедевра музичного Бароко. Саме аплікатура, її найбільш характерні виконавські особливості, суто піаністична своєрідність аплікатурної природи новочасних музикантів-піаністів, підпорядковує низку інших художньо-виразових засобів, зокрема динаміку (у музично-виконавському розумінні гучності звуку), мелізматику, артикуляційно-штрихову самотність та, безумовно, сьогочасні особливості виконавської педалізації відносно новітнього академічного інструментарію.

Таким чином, беззаперечним кульмінаційно-значущим здобутком пропонованого до рецензування творчого мистецького проєкту Г.В. Адлуцького, є представлення авторської системи аплікатури, зацентруємо, належної як інструментарію до розкриття найбільш своєрідних особливостей семантичного світу, а відтак, і музичного мислення й мови I тому «Добре темперованого клавіру» Й.С. Баха. .

Заслужує уваги й той факт, що згадана вище авторська система аплікатури означилась не лише у творчих мистецьких апробаційних звершеннях здобувача, зокрема у низці концертних виступів, але й була генерованою та системно апробованою Г.В. Адлуцьким у його загальній концертно-виконавській, педагогічній, а також культурно-просвітницькій діяльності.

Переконливим свідченням саме педагогічного осягнення, характерної навчально-освітньої апробації творчого мистецького проекту Г.В. Адлуцького, є запропонований і вже розглянутий на кафедрі «Фортепіано» Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки спецкурс, представлений у формі робочої програми навчальної дисципліни «Клавірна творчість Й.С. Баха» (освітньо-кваліфікаційний рівень «Магістр», спеціальність 025 «Музичне мистецтво»).

Власна аналітична зацікавленість під час вивчення запропонованого творчого мистецького проекту, генерувала низку запитань та побажань до Г.В. Адлуцького, що, зацентруємо, ніякою мірою не зменшують ваги презентованого доробку та його наукового обґрунтування, натомість доценту чітко формують належну аналітично професійну зацікавленість і, безперечно, продукують вагому перспективність творчо-аналітичного бачення сьогоденного академічного фортепіанного мистецтва, окресленого у подальших мистецьких досягненнях здобувача та їх теоретичній і науково-дослідницькій означеності.

Здійснення здобувачем аналізу численних редакцій «Добре темперованого клавіру» Й.С. Баха в баченні провідних музикантів-виконавців, -викладачів, продукує питання: першорядність яких аплікатурних ідей з доволі відомих, а також усталених у професійному музичному виконавстві та академічній музичній педагогіці редакцій «ДТК» К. Черні, Ф. Бузони, Б. Муджелліні, Г. Бішофа, В. Мержанова, була означена в пріоритетності задля генерування ваших власних аплікатурних рішень, та чому було визначено той чи інший пріоритет?

Г.В. Адлуцький, керуючись намаганням досягти однаковості позиційної зручності в аплікатурних рішеннях виконання прелюдій та фуг з I тому «ДТК» Й.С. Баха (третій принцип в аплікатурній концепції здобувача), переконливо усталює стереотипність бачення аплікатурних ідей, відповідну повторюваність аплікатури, у намаганні досягти «...єдиного принципу редагування в кожному циклі» (сторінка 82). Такого роду «тактильна радість впізнання», хоч і стимулює в музиканта виконавсько-технічну впевненість, та чи не провокує це до характерної одноманітності, тотожності у використанні артикуляційно-штрихової палітри, піаністичного туше, невиразної подібності, повторюваності музично-інтонаційного звукопромовляння?

У світлі усталення здобувачем багатогранної мистецької реалістичності власної аплікатурної редакції означеного музичного шедевру, зокрема у виконавській (апробаційні концертні заходи Г.В. Адлуцького), педагогічній (викладацька діяльність з учнями власного класу, розробка спецкурсу), науковій (представлене до рецензування наукове обґрунтування творчого мистецького проекту) сферах, не можна оминати питання щодо створення відповідного інструктивно-технічного матеріалу, зокрема для усталення певної технічної вправності, оволодіння найбільш характерними аплікатурно-позиційними структурами; укладання своєрідного педагогічного матеріалу, що міг бути означеним можливо на рівні навчально-методичного комплексу відносно дисципліни «Клавірна творчість Й.С. Баха», представленої у рамках розробленого спецкурсу згідно творчого мистецького проекту?

Бачення здобувачем концентровано-змістовної, вербально-характерної квінтесенції означення явища поліфонії у слові *розрізнення*, виникає питання, чи є можливим означення на сучасному етапі розвитку фортепіанного мистецтва тембрового принципу в ряді складових утворення аплікатурної редакції I тому «ДТК» Й.С. Баха, адже «чуйна аплікатура» (за висловом-афоризмом Н. Перельмана – сторінка 80), навряд чи можлива без художньо-чуттєвого урахування тембрової специфіки звучання інструмента, відповідної темброво-кolorистичної своєрідності фортепіанного інтонування?

Доречним у рецензованому творчому мистецькому проєкті вважаємо наявність нотних прикладів у додатку наукового обґрунтування, підкреслимо, з представленням фрагментів ключових ідей відносно безперечної оригінальності виконавсько-художнього бачення Г.В. Адлуцьким мотивної організації, аплікатури, артикуляції, мелізматики, динаміки, а також педалізації у формуванні своєрідної виконавської концепції I тому «ДТК» Й.С. Баха.

Таким чином, будемо наголошувати на необхідності публікації окремим друкованим виданням усіх прелюдій і фуг з I тому «Добре темперованого клавіру» Й.С. Баха у повній версії редакторського осмислення концертуючого піаніста та викладача Г.В. Адлуцького.

Закцентуємо, що висловлені запитання, а також зауваження не носять принципового значення й, в жодній мірі не порушують концептуальних основ презентованого творчого мистецького проєкту, натомість підкреслимо, що вони мають лише абсолютно уточнюючий та перспективно-доповнюючий характер.

Наголосимо, що за результатами виконавського та наукового опрацювання творчого мистецького проєкту видано низку наукових статей, здійснено ряд апробаційних концертних заходів, що максимально віддзеркалюють його основний зміст. У рецензованій роботі не виявлені порушення академічної доброчесності.

Підсумовуючи вищезазначене зробимо наступні висновки. Творчий мистецький проєкт «Семантичний світ I тому „Добре темперованого клавіру” Й.С. Баха: музикологічна рефлексія та виконавська практика» Гліба Вікторовича Адлуцького, поданий на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва, з галузі знань 02 – «Культура і мистецтво», спеціальність 025 – «Музичне мистецтво», з урахуванням усіх апробаційних заходів та наукового обґрунтування, є актуальним, творчо-оригінальним, цілісним мистецьким звершенням, що має чітко окреслену творчо-мистецьку значимість, насамперед, для виконавців-піаністів, музичних редакторів, фахівців сфери академічної професійної музичної педагогіки, науковців

царини історії музично-виконавського мистецтва, а також є таким, що відповідає Вимогам пунктів 41 - 47 Постанови Кабінету Міністрів України про Порядок здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтв № 865 від 24.10.2018 та Постанови Кабінету Міністрів України про Зміни до Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтв № 89 від 12.02.2020 та № 151 від 23.02.2022, які стосуються присудження ступеня доктора мистецтва, а Гліб Вікторович Адлуцький заслуговує на присудження освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва з галузі знань 02 – «Культура і мистецтво», спеціальність 025 – «Музичне мистецтво».

Доктор мистецтвознавства, доцент,
проректор з наукової роботи
Дніпропетровської академії музики
ім. М. Глінки

Валерій ГРОМЧЕНКО

Кандидат мистецтвознавства, доцент,
професор кафедри спеціального фортепіано № 1
і професор кафедри теорії та історії музичного виконавства
Національної музичної академії України
ім. П.І. Чайковського

Олег БЕЗБОРОДЬКО

Підписи В. Громченка та О. Безбородька підтверджую
Старший інспектор відділу кадрів

Н. Мейшолова